

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
соціальної педагогіки та психології
_____ О.В. Пономаренко
« ____ » _____ 20 ____ р.

ПСИХОЛОГІЧНА ТЕОРІЯ ДІЯЛЬНОСТІ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(за вибором)

підготовки _____ **бакалавра**
(назва освітнього ступеня)
спеціальність _____ **053 – Психологія**
(шифр, назва спеціальності)
освітньо-професійна програма _____ **Психологія**
(назва)

Укладач Горбань Г.О., д-р психол.наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології

Ухвалено науково-методичною радою
факультету СПП

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри психології

Голова науково-методичної ради
факультету СПП

_____ **Н.О. Губа**
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ **І.В. Козич**
(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напря́м підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>05 – Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва) Спеціальність : 053 - Психологія (шифр і назва)	Дисципліна за вибором здобувача освіти	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 год. на тиждень самостійної роботи – 5,5 год. на тиждень	Освітньо-професійна програма <u>Психологія</u>	28 год.	
		Практичні заняття	
	14		
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		78 год.	
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Психологічна теорія діяльності» є формування уявлень про теоретичні основи та прикладні аспекти діяльнісного підходу в психології, а також готовності до психологічного аналізу процесів діяльності в професійній діяльності людини.

Завдання дисципліни:

– набуття методологічної компетентності: знання класичних і сучасних психологічних підходів в контексті теорії діяльності; оволодіння понятійним апаратом, що описує основні характеристики, структуру та види діяльності;

– набуття та розвиток професійної компетентності: усвідомлення місця та ролі діяльнісного підходу в структурній організації професійної діяльності; освоєння методів розв'язування складних професійних завдань та практичні проблеми; ефективно формувати комунікаційну стратегію під час здійснення професійної діяльності;

– розвиток психологічної грамотності: освоєння принципів проведення психологічного аналізу процесів і механізмів діяльності; оперування понятійним апаратом;

– набуття та розвиток інформаційної компетентності: набуття вмінь аналізувати, інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати інформацію в процесі навчальної та професійної діяльності.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути:

знання про:

- загальні передумови виникнення діяльнісного підходу, особливості трактування поняття «діяльність» в сучасній психології;

- співвідношення понять «активність», «діяльність» та поведінка;

- структуру діяльності, - характеристики видів діяльності;

- співвідношення понять «діяльність» та «спілкування».

уміння:

- самостійно аналізувати певну ситуацію, що вимагає визначення особливостей діяльності та її детермінант, можливі наслідки діяльності та засоби її оптимізації;

- використовувати знання психологічних особливостей діяльності з метою оптимізації професійної діяльності.

- виявляти специфіку діяльності з урахуванням організаційної та професійної приналежності;

- самостійно вивчати та аналізувати навчальну та наукову літературу з проблеми психології прийняття рішень;

- аналізувати та систематизувати отримані знання.

загальні та спеціальні компетентності:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології;
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію під час здійснення професійної діяльності;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на основі етичних міркувань (мотивів);
- готовність нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.

Здобувач вищої освіти має досягти таких результатів навчання:

- готовність застосовувати понятійний апарат діяльнісного підходу в професійній діяльності;
- розуміти закономірності та особливості психологічного феномену діяльності в контексті професійних завдань;
- здатність обґрунтовувати і продуктивно забезпечувати розвиток і корекцію діяльності індивіда, соціальної групи;
- застосовувати набуті знання та уміння під час організації та надання психологічної допомоги, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках психології;
- здатність аналізувати, інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати інформацію в процесі навчальної та професійної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Психологічна теорія діяльності» логічно й змістовно-методично пов'язана з дисциплінами психологічного спрямування, такими як «Загальна психологія», «Соціальна психологія».

3. Програма навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Діяльність як психологічна проблема****Тема 1. Історичний аспект становлення діяльнісного підходу**

Діяльність як універсальна категорія. Діяльність як ключове поняття, що виражає сутність людини. М.Я.Басов - перший теоретик діяльнісного підходу в психології. Суб'єктно-діяльнісна концепція (С.Л. Рубінштейн). Культурно-історична концепція діяльності (А.Н. Леонтьев). Роль Л.С. Виготського в побудові діяльнісної психології. Діяльнісний підхід у сучасній Європі. Діяльнісний підхід в культурній психології Майкла Коула.

Тема 2. Діяльність і активність

Співвідношення «діяльності» та «активності» як проблема. Активність як внутрішня спонтанність. Установка як внутрішня детермінанта активності та основа людського існування. Активність як фактор зміни діяльності. Інтеріоризація та екстеріоризація. Діяльність як суб'єкт-об'єктна взаємодія. Опредмечування-розпредмечування як механізм діяльності.

Тема 3. Діяльність як психологічна категорія

Діяльність як предмет психології. Діяльність як вихідне поняття психології. Єдність свідомості та діяльності. Структура діяльності. Єдність структури зовнішньої та внутрішньої діяльності. Психологічні види діяльності. Діяльність і соціальна природа людини.

Змістовий модуль 2. Психологія діяльності**Тема 4. Людина як суб'єкт діяльності**

Діяльність як цілісність. Поняття суб'єктності в сучасній психології. Суб'єктність в діяльності. Людина як суб'єкт самотворення та самореалізації.

Тема 5. Рефлексивна природа діяльності

Предметність діяльності. Діяльність як єдність репродуктивності та продуктивності. Рефлексивна природа предметної діяльності. Діяльність як самодетермінована дійсність

Тема 6. Діяльність і спілкування

Соціальна природа діяльності. Співвідношення понять «діяльність» та «спілкування». Предметна діяльність і суспільні відносини. Діяльність як єдність суб'єкт-об'єктних і суб'єкт-суб'єктних відносин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	практ.	сам.		л	практ.	сам.
Змістовий модуль 1. Діяльність як психологічна проблема								
Тема 1. Історичний аспект становлення діяльнісного підходу	20	4	2	14				
Тема 2. Діяльність і активність	18	4	2	12				
Тема 3. Діяльність як психологічний поняття	22	6	4	12				
Змістовий модуль 2. Психологія діяльності								
Тема 4. Рефлексивна природа діяльності	20	4	2	14				
Тема 5. Людина як суб'єкт діяльності	18	4	2	12				
Тема 6. Діяльність і спілкування	22	6	4	12				
Загальна кількість годин	120	28	14	78				

5. Теми лекційних занять

Назва теми	Години
Тема 1. Історичний аспект виникнення діяльнісного підходу	4
Тема 2. Діяльність і активність	4
Тема 3. Діяльність як психологічна категорія	6
Тема 4. Людина як суб'єкт діяльності	4
Тема 5. Рефлексивна природа діяльності	4
Тема 6. Діяльність і спілкування	6
Разом	28

6. Теми семінарських (практичних) занять

	Тема практичного заняття	Години
Тема 1.	Видатні фундатори діяльнісного підходу в психології	2
Тема 2.	Діяльність і активність: співвідношення понять	2
Тема 3.	Діяльність як психологічна категорія	2
Тема 3.	Структура діяльності	2
Тема 4.	Людина як суб'єкт діяльності	2
Тема 5.	Рефлексивна природа діяльності	2
Тема 6.	Діяльність і спілкування	2
	Разом	14

7. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти складається з: підготовки до практичних занять та самостійного опанування тем; виконання завдань для самостійної роботи та індивідуального завдання.

№ теми	Назва теми для самостійного опанування	Кількість годин
Тема 1	Тема 1. Історичний аспект виникнення діяльнісного підходу	
	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми	2
	Підготовка до практичного заняття 1	3
	Виконання завдання до практичного заняття 1 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка та виконання навчального тесту 1 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	1
Тема 2	Тема 2. Діяльність і активність	
	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми	2
	Підготовка до практичного заняття 2	3
	Виконання завдання до практичного заняття 2 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка та виконання навчального тесту 2 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	1

№ теми	Назва теми для самостійного опанування	Кількість годин
Тема 3	Тема 3. Діяльність як психологічна категорія	
	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми	4
	Підготовка до практичного заняття 3	2
	Виконання завдання до практичного заняття 3 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка до практичного заняття 4	2
	Виконання завдання до практичного заняття 4 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка та виконання навчального тесту 3 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	1
Тема 4	Тема 4. Людина як суб'єкт діяльності	
	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми.	3
	Підготовка до практичного заняття 5	3
	Виконання завдання до практичного заняття 5 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка та виконання навчального тесту 4 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
Тема 5	Тема 5. Рефлексивна природа діяльності	
	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми	2
	Підготовка до практичного заняття 6	3
	Виконання завдання до практичного заняття 6 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка та виконання навчального тесту 5 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
Тема 6	Тема 6. Діяльність і спілкування	
	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми	2
	Підготовка до практичного заняття 7	3
	Виконання завдання до практичного заняття 7 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	2
	Підготовка та виконання навчального тесту 6 (СЕЗН ЗНУ - Moodle)	1
Теми 1-6	Підготовка індивідуального завдання	22

Індивідуальне завдання (практична складова підсумкового контролю)

№	Завдання	Кількість балів	Форма звіту
1	Есе	4	Текст есе
2	Мапа запитань до теми	4	Інтелект-мапа
3	Конспект першоджерел	4	Конспект
4	Практичне завдання за варіантом	4	Відповідно завдання
5	Звіт-рефлексія	4	Звіт

8. Види контролю і система накопичення балів

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти за підсумками вивчення дисципліни 100 балів (оцінка А – відмінно).

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового контролю (заліку) – 35.

Розподіл балів за видами роботи та формами контролю:

Форми навчального процесу	Критерії та показники оцінки навчально-пізнавальної діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	Оцінюється:	21
	ступінь володіння основними поняттями теми, логічність, доказовість власних висновків за окремими завданнями під час заняття;	
	активність під час обговорення проблем, що розглядаються на занятті	

Форми навчального процесу Основні та додаткові завдання до практичного заняття	Критерії та показники оцінки навчально-пізнавальної діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів 20
	Результати виконаного здобувачем освіти завдання оцінюються за показниками:	
	володіння основними поняттями теми;	
	логічність та доказовість власних висновків;	
	самостійність виконання завдання;	
Виконання навчальних тестів	творчий рівень, оригінальність роботи	
	Оцінюється ступінь володіння здобувачем освіти теоретичними основними темами	12
Атестаційний контроль		10
Підсумковий семестровий контроль: залік	1. Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу: тестовий контрольна робота (20 балів)	20
	2. Оцінювання рівня засвоєння матеріалу дисципліни: індивідуальне завдання (20 балів)	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка за національною шкалою, якісна оцінка	Оцінка за ECTS, бали за шкалою університету	Характеристика вимог
5 «відмінно»	A 90–100 відмінно	здобувач освіти виявляє повні, системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення, і раціональність вибору способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова грамотна
4 «добре»	B 85 – 89 дуже добре	здобувач освіти виявляє повні, ґрунтовні знання навчального матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати і систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у

Оцінка за національною шкалою, якісна оцінка	Оцінка за ECTS, бали за шкалою університету	Характеристика вимог
		власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.
4 «добре»	C 75 – 84 добре	здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, відповідає на рівні загальних уявлень про предмет; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити певні висновки; виявляє утруднення під час знаходження зв'язків теоретичних положень з практикою; має навички в роботі з джерелами інформації; у відповіді наявні окремі помилки
3 «задовільно»	D 70 – 74 задовільно	здобувач освіти виявляє елементарні знання фактичного матеріалу, його знання недостатньо глибокі та осмислені; є порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити певні, але неконкретні та неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.
3 «задовільно»	E 60 – 69 «достатньо»	здобувач освіти виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з тематики, передбаченою навчальною програмою; робить суттєві помилки під час виконання практичних завдань, але спроможний усунути їх із допомогою запитань викладача
2 «незадовільно»	FX 35 – 59 незадовільно – з можливістю повторного складання	здобувач освіти не має мінімально достатніх знань з дисципліни; фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має уривчасті уявлення; викладає матеріал короткими реченнями, допускає помилки, які здатен частково виправити за допомогою додаткових запитань викладача; має мінімальні навички у роботі з джерелами інформації; з певними помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; не вміє логічно викласти свою думку.
2 «незадовільно»	F 1 – 34 незадовільно – з обов'язковим повторним курсом	здобувач освіти не має мінімально достатніх знань з дисципліни; поверхово «на побутовому рівні» або зовсім не орієнтується у ключових поняттях дисципліни; допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після додаткових запитань; не виявляє навичок застосовування знань в практичних ситуаціях; не виявляє спроможності опановувати теоретичний й практичний матеріал необхідний для майбутньої фахової діяльності

9. Рекомендована література

Основна

1. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. Москва : Смысл; Академия, 2004. 352 с.
2. **Загальна психологія** : підручник. / С.Д. Максименко, В.О. Зайчук, В.В. Кліменко та ін. ; за заг. ред. С.Д. Максименка. Вінниця : Нова Книга, 2004. 704 с. **Розділ «Психологія діяльності»**
3. Варій М.Й. Загальна психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 1008 с. **Розділ «Психологія діяльності»**

4. Власова О.І., Марушкевич А.А. Основи психології і педагогіки : підручник. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2009. 256 с. **Розділ** «Психологія діяльності»
5. Загальна психологія : підручник. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. Київ : Просвіта, 2005. 464 с. **Розділ** «Психологія діяльності»
6. Загальна психологія : навчальний посібник. / О.П. Сергєєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасєка. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 320 с. **Розділ** «Психологія діяльності»
7. М'ясоїд П.А. Загальна психологія : підручник. Київ : Вища школа, 2000. 479с. **Розділ** «Психологія діяльності»
8. Основи практичної психології : підручник. / В.Г. Панок, Т.М. Титаренко, Н.В. Чепелева та ін. Київ : Либідь, 2003. 536 с. **Розділ** «Психологія діяльності»

Додаткова

9. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию. Курс лекций. Москва : «ЧеРо», «Юрайт», 2002. 336 с.
10. Основи психології : підручник. / О.В. Киричук, В.А. Роменець, Т.С. Кириленко та ін. ; за заг. ред.: О.В. Киричука, В.А. Роменця. Київ : Либідь, 1999. 632 с. [*]
11. Савчин М.В. Загальна психологія : підручник.. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
12. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки : підручник. Київ : Академвидав, 2006. 520 с. [*]
13. Загальна психологія: хрестоматія / упоряд.: О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. Київ : Каравела, 2008. 640 с.
14. Максименко С.Д. Общая психология. Москва ; Киев : Рефл-бук; Ваклер, 2004. 528 с.
15. Максименко С.Д. Загальна психологія. Київ : ЦНЛ, 2004. 272 с. [*]
16. Веракіс А.І., Завалевський Ю.І., Левківський К.М. Основи психології. Київ - Харків, 2005. 416 с.
17. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія. Київ : Наукова думка, 2000. 191 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ЗНУ каталог. – URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/ufd/index.php>
2. Бібліотека українських підручників – URL: <https://pidruchniki.com/psihologiya/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. – URL: <http://dnppb.gov.ua/ua/>
4. Електронна бібліотека НАПН України. – URL: <http://lib.iitta.gov.ua/>
5. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Актуальні проблеми психології». – URL: <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/>
6. Науковий журнал Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Психологічний часопис» – URL: <http://www.apsjournal.com/index.php/psyjournal/about>
7. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – URL: <http://inpsy.naps.gov.ua/info/273/>
8. Наукометричні фахові видання з психології НАПН України. – URL: <http://inpsy.naps.gov.ua/info/272/>
9. Національна бібліотека України. імені В.І. Вернадського. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України . – URL: <http://ispp.org.ua>
11. Український психологічний сайт. – URL: www.psylib.kiev.ua